הִלְכוֹת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם סִימָן קכח

בְּבֵית הַכְּנֶסֶת (ט) **כְּשֶׁקּוֹרְאוּ** (נ) **כֹּהֲנִים,** (י) * [ד]**אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לְעָלוֹת אוֹ לְטֹל יָדָיו:** ג [ה]**אִם עָלָה פַּעַם אַחַת בְּיוֹם זֶה,** (יא) **שׁוּב אֵינוֹ עוֹבֵר, אֲפִלּוּ אָמְרוּ לוֹ** (ז) **עֲלֵה.** ד (יב) [ו]**כְּשֶׁכֹּהֲנִים * אֵינָם רוֹצִים לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, אֵינָם צְרִיכִים לְשָׁהוֹת חוּץ מִבֵּית הַכְּנֶסֶת** (יג) **אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁקּוֹרֵא הַחַזָּן** (ה) **'כֹּהֲנִים', אֲבָל כְּדֵי שֶׁלֹּא**

ד מִדְרָכֵי (מגילה, פ"ג סי' תתיח). ה הַגָּהוֹת מֵימוֹנִי פֶּרֶק י"ד) [ט"ר] מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ט). ו כְּתָבֵי הָרַב רַבִּי יִשְׂרָאֵל (תה"ד ח"ב) סִימָן (ק"ב) [כ"ב].

בַּאֵר הַיטֵב

חֶלֶק אֹרַח חַיִּים סִימָן י"א. [וּכְסָפָר אַלְיָה רַבָּה (סק"ג) כָּתַב דְּאִשְׁתְּמִיט לְשׁוּ"ת בֵּית יַעֲקֹב דְּבָרֵי מַהֲרָשָׁ"א (שבת קיח: בד"ה אילוי), עַיֵּן שָׁם]: **ב** (ג) **כֹּהֲנִים.** וְדִוְקָא שֶׁעָקַר רַגְלָיו בַּעֲבוֹדָה אוֹ שֶׁאָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצָה לַעֲלוֹת, אֲבָל אִם לֹא עָקַר רַגְלָיו אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת כְּמוֹ שֶׁכָּתַב סָעִיף ח'. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב). וְכֵן כָּתְבוּ בְּגִנַּת וְרָדִים (או"ח, כלל א) סִימָן י"ג

בֵּאוּר הַלָּכָה

*** אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת. הַנָּה אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת בְּעֵת בְּרִכַּת רְצֵה וְלֹא רְצֵה לַעֲקֹר רַגְלָיו כְּלָל וְהָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת עַד שֶׁהִתְחִילוּ הַכֹּהֲנִים לְשָׂא כַּפֵּיהֶם מִמָּשׁ וְלֹא עָלָה עִמָּהֶם, בְּרוּר דְּעוֹבֵר בָּזֶה בַּעֲשֵׂה** אַף דְּהָיָה מֻכְרָח מִצַּד הַדִּין שֶׁלֹּא עַל יְדֵי שֶׁלֹּא עָקַר רַגְלָיו, וּרְאָיָה מֵהַגָּ"ה סָעִיף כ' דְּאִם אָמְרוּ לוֹ לְשָׁלִיחַ צִבּוּר לַעֲלוֹת קֹדֶם רְצֵה דְּעוֹבֵר בַּעֲשֵׂה אִם אֵינוֹ עוֹלֶה אַף שֶׁלֹּא עָקַר רַגְלָיו עֲדַיִן כְּלָל וַאֲפִלּוּ אִם לֹא קָרְאוּ שׁוּב עֲדַיִן כֹּהֲנִים, וְכֵן מוּכָח בְּהָרְיָא בְּרַ"ן (מגילה טו: ד"ה כל כהן, השנים). [וּלְדַעְתִּי זֶהוּ מַה שֶּׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ב' אוֹ שֶׁאָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצֵה לַעֲלוֹת, שֶׁהוּא מְכֻוָּן בָּזֶה מַה שֶּׁכָּתַב הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ אוֹ אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת, שֶׁהָיָה קָשֶׁה לוֹ פְּשִׁיטָא, וְלָזֶה בָּאַר דְּקָא מַשְׁמַע לָן דַּאֲפִלּוּ **אִם אָמְרוּ לוֹ קֹדֶם רְצֵה וּלְאַחַר כָּךְ לֹא אָמְרוּ לוֹ כְּלָל גַּם כֵּן מִהֲנֵי לֵיהּ.** וְאִפְשָׁר שֶׁזֶּה כַּוָּנַתּוֹ בְּמַה שֶּׁסִּיֵּם וְכֵן מוּכָח בְּרַ"ן, דְּמַהֲרַ"ן מוּכָח בְּהָרְיָא דְּכָר זֶה דְּבֹאפֵן זֶה עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וּלְאַפּוֹקֵי אִם אָמְרוּ לוֹ אַחַר רְצֵה וּבֵרְצֵה לֹא עָקַר רַגְלָיו סְבִירָא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּאֵינוֹ עוֹבֵר בַּעֲשֵׂה, וְאָזֵיל לְטַעְמֵיהּ בְּסָעִיף קָטָן ל', עַיֵּן שָׁם. וְאֵין צָרִיךְ תּוּ בְּמַה שֶׁדִּקְדַּקְתִּי עַצְמִי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה דְּבוּר הַמַּתְחִיל אוֹ (סק"י) לְבָאֵר דִּבְרֵי הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ בְּחֵדֶר גְּוָנַי, דְּאִי הָכִי סְבִירָא לֵיהּ לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּאֵין רְבוּתָא בָּזֶה]. **אַךְ מִסְתַּפְקָנָא אִם אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת קֹדֶם שֶׁגָּמַר בִּרְכַּת רְצֵה וְלֹא רָצָה, וְאַחַר כָּךְ קֹדֶם שֶׁהִתְחִילוּ לִקְרֹא כֹּהֲנִים מִמָּשׁ יָצָא לְחוּץ וְלֹא הָיָה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת בְּעֵת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם אִם עוֹבֵר אוֹ לֹא,** מִי נִימָא כֵּיוָן דִּכְבָר קָרְאוּ אוֹתוֹ בְּעֵת עֲבוֹדָה דְּהוּא הִתְחִלַּת חִיּוּבוֹ לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם דְּהֵיכָן שֶׁצָּרִיךְ אָז מְדִינָא לַעֲקֹר רַגְלָיו לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וְלֹא רָצָה, מֻמְלָא עָקַר הֲעָשָׂה בָּזֶה קַיְמָא וְדָא פְּשׁוּט לָן דְּשׁוּב אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת וּקְרָא דְּ'אֹמוֹר לָהֶם' (במדבר ו כג) כְּבָר נִתְקַיֵּם, דְּהָא כְּבָר קָרְאוּ אוֹתוֹ לַעֲלוֹת, וְאִם כֵּן מַה הוֹעִיל בְּמַה שֶׁיָּצָא לַחוּץ בְּשָׁעַת נְשִׂיאַת כַּפַּיִם גּוּפָא. אוֹ דִּלְמָא כֵּיוָן דְּזֶה גּוּפָא דְּשׁוּב אֵינוֹ רַשַּׁאי לַעֲלוֹת מַשְׁמַע דְּהוּא אַסְמַכְתָּא בְּעָלְמָא אַקְרָא, וּמִדְּאוֹרַיְתָא הָיָה אַחַר כָּךְ גַּם כֵּן רַשַּׁאי לַעֲלוֹת לַדּוּכָן, אֶפְשָׁר דִּזְמַן חִיּוּבָא הוּא הָעִקָּר בְּשָׁעָה שֶׁהִגִּיעַ לְעָצֶם נְשִׂיאַת כַּפַּיִם, וְכֵיוָן שֶׁהִתְחִכָּם וְיָצָא לַחוּץ מִתְּחִלָּה, אַף שֶׁקָּרְאוּ אוֹתוֹ בְּעֵת בִּרְכַּת רְצֵה, מִקְּרֵי יְצִיאָתוֹ זֶה מִקַּמֵּי דְּלִמְטֵי זְמַן חִיּוּבָא, וְאֵינוֹ עוֹבֵר רַק מִשּׁוּם 'וַיְרַאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ' (ויקרא יט לב) דְּאִיתָא בִּקְרוֹבִישִׁין (דף ל"ג ע"א). **וְיוֹתֵר מִסְתַּבְּרָא לוֹמַר דְּזִמַּן חִיּוּבָא מִקְּרֵי מֵעֵת שֶׁשָּׁאַר הַכֹּהֲנִים מְכִינִים עַצְמָם לִנְשִׂיאַת כַּפַּיִם דְּהוּא מֵעֵת הַתְחָלַת עֲבוֹדָה, וְעַל כֵּן בְּיָדוּן שֶׁקִּבֵּל קְרִיאַת אוֹתוֹ וְהוּא הֶפֵךְ פָּנָיו וְיָצָא לְחוּץ, עָקַר בָּזֶה הֲעָשָׂה.** וְאֵין לְהָבִיא רְאָיָה לְהֶפֶךְ מִמַּה שֶּׁכָּתַב הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסָעִיף ד' דִּצְרִיכִין לְשָׁהוֹת לְחוּץ רַק בְּשָׁעָה שֶׁקּוֹרִין כֹּהֲנִים, וּמִשְׁמַע דְּבִתְחִלָּה גַּם כֵּן מַתְּרִין לִהְיוֹת בְּבֵית הַכְּנֶסֶת וְרַק הַמְּרַדְּכִי (מגילה סי' תתיז) מַחְמִיר בָּזֶה וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ד', דָּזֶה אֵינוֹ, דְּשָׁם אֵירֵי שֶׁלֹּא אָמְרוּ לוֹ לַעֲלוֹת, **תֵּדַע דְּהָא אַלְיָה רַבָּה** (סק"ד) **כָּתַב שָׁם בָּאֱמֶת דְּצָרִיךְ לְהַחְמִיר מַהֲאי טַעְמָא לָצֵאת קֹדֶם רְצֵה בֶּן יֹאמַר לוֹ אֶחָד לְטֹל יָדָיו, וְצָרִיךְ עִיּוּן.** וְדַע עוֹד דְּמֵה שֶׁכָּתַבְתִּי בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (שם) כְּשֶׁאָמַר לוֹ הַשּׁוֹפֵךְ מַיִם לְטֹל יָדָיו גַּם זֶה הוּא בִּכְלַל 'אֹמוֹר לָהֶם', הוּא מַהֲמָרְדְּכַי (שם), [א]וּבְסִדּוּר יַעֲבֵ"ץ (בית יעקב, מוסף לג' רגלים, הל' נשיאת כפים, סע' ח"ט) מְפַקְפֵּק בָּזֶה קְצָת, עַיֵּן שָׁם. וּבְמִבְּאֵירִי מְגִלָּה (כד: ד"ה הרבה) רָאִיתִי שֶׁכָּתַב דְּדִוְקָא כְּשֶׁצִּבּוּר מְצוּיִן אוֹתוֹ בְּכָךְ אוֹ שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר קוֹרֵאם לְכָךְ, שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר לְעִנְיָן זֶה כְּצִבּוּר עַצְמוֹ. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְצָרִיךְ עִיּוּן:

ד * אֵינָם רוֹצִים לַעֲלוֹת לַדּוּכָן. עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק יב) **שֶׁכָּתַבְנוּ תְּבוּן מִפְּנֵי חֻלְשָׁא, דְּאִי לָאו הָכִי בְּוַדַּאי לֹא שַׁפִּיר לְמֶעְבַּד הָכִי שֶׁיִּכְשַׁל מִצַּוֹת עֲשֵׂה בְּחִנָּם,** וַהֲרֵי זֶה דּוֹמֶה לְשֹׁאֵר עֲשֵׂה הַחָלוּי בְּמַעֲשֶׂה כְּמוֹ צִיצִית דְּלָאו חוֹבַת גַּבְרָא הוּא אֶלָּא חוֹבַת מָנָא, וַאֲפִלּוּ הָכִי צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת בְּגֶד שֶׁל אַרְבַּע כְּנָפוֹת וְלִתְלוֹת בֵּהּ צִיצִית, וְעָנְשִׁי נַמִּי עֲלֵהּ בְּעִדַּן רִיתְחָא (וְכִדְאִיתָא כֹּהֲנִים הוּא עֲלֵיהֶן, אֲפִלּוּ הָכִי אֵין צְרִיכִין לַעֲלוֹת לַדּוּכָן וְאֵינָם נִמְנָעִין מִצַּד עַצְמָן, דְּהָא אֵינָם נִמְנָעִין בְּמַעֲשֶׂה, אֶלָּא הַחֲכָמִים מְנָעוּ אוֹתָם, (יג) וְיֵשׁ כֹּחַ בְּיָדָם לַעֲשׂוֹת זֶה. וּמִכָּל מָקוֹם בְּאֵין בְּבֵית הַכְּנֶסֶת כֹּהֲנִים אֲחֵרִים רַק אֵלּוּ הַפְּסוּלִים דְּרַבָּנָן, מִצַּדַּד הָאַלְיָה רַבָּה (שם) שֶׁיֵּצְאוּ לַחוּץ קֹדֶם רְצֵה וְכֵן מַשְׁמַע (יד) מֵהַגָּהַת רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר, עַיֵּן שָׁם: **(יג) אֶלָּא בְּשָׁעָה וְכוּ'.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר וּמִמֵּילָא אֵין חֵל עֲלֵיהֶם שׁוּם חִיּוּב אֲפִלּוּ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ז) פְּרִי מְגַדִּים (שם): **(ט)** חַיֵּי אָדָם (ח"א) בְּסִימָן כ"ט (ס"ז): **(ו)** פְּרִי מְגַדִּים (שם). וּמַה דְּמִסְקָפֵק לֵיהּ לְפָתְחֵי תְּשׁוּבָה בְּיוֹרֶה דֵּעָה בְּסִימָן שע"ב סָעִיף קָטָן א' פְּשִׁיטָא לֵיהּ לְהַפְּרִי מְגַדִּים, וּלְפָלָא שֶׁלֹּא הֵבִיאוּ: **(ז)** עַיֵּן שָׁם בְּפָתְחֵי תְּשׁוּבָה מַה שֶּׁכָּתַב בְּשֵׁם חוֹת יָאִיר (סי' קטו), וּמִשּׁוּם הָכִי לֹא כָּתַבְתִּי רַק 'וְטוֹב': **ג (ס)** תְּשׁוּבַת מַהַרַ"ם מִינְץ (סי' יב) וּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ג) וְאַלְיָה רַבָּה (סק"ה) וּפְרִי מְגַדִּים, דְּלֹא כְּלְבוּשׁ שְׁמִסְתַּפֵּק בָּזֶה: **ד (ע)** רא"ש (מגילה פ"ג סי' כב) בְּשֵׁם הֵירוּשַׁלְמִי (ברכות פ"ה ה"ד): **(י)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד): **(יא)** בַּ"ח (סי"א) וְעֹלַת תָּמִיד (סק"א) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם): **(יב)** עֹלַת תָּמִיד (שם) וּמָגֵן אַבְרָהָם (שם). וּבְאַלְיָה רַבָּה (סק"ד) כָּתַב דְּגַם הַבַּ"ח מוֹדֶה לָזֶה וְכֵן כָּתַב בְּחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר: **(יג)** דְּהָא יְדוּעַ דְּיֵשׁ כֹּחַ בְּדִבְרֵיהֶם לַעֲקֹר דָּבָר מִן הַתּוֹרָה בְּשֵׁב וְאַל תַּעֲשֶׂה: **(יד)** וְטַעְמוֹ דְּלְמָה יַעֲמְדוּ שָׁם לְהַתְחִלָּה וְיִהְיוּ מְרֻחָקִים מִצַּד תַּקָּנַת חַז"ל לַעֲבֹר עַל הָעֲשֵׂה כְּשֶׁיִּקְרְאוּ כֹּהֲנִים:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבְשׁו"ע הָרַב (ס"ג) כָּתַב שֶׁאִם אֶחָד מִשְּׁאָר הָעָם אָמַר לוֹ לְיטֹל יָדָיו, גַּם זֶה בִּכְלַל 'אֹמוֹר לָהֶם'.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

יֹאמְרוּ (יד) שֶׁהֵם פְּגוּמִים נֶהֱגוּ שֶׁלֹּא לִכָּנֵס לְבֵית הַכְּנֶסֶת עַד שֶׁיִּגָּמְרוּ בִּרְכַּת כֹּהֲנִים: **ה** [ז]לֹא יַעֲלוּ הַכֹּהֲנִים לַדּוּכָן (ו) (טו) בְּמִנְעָלִים, (טז) אֲבָל [ח]בְּכָתֵי שׁוֹקַיִם שָׁרִי. וְיֵשׁ מַחְמִירִין (יז) אִם הֵם שֶׁל (ז) [ז] עוֹר (אגודה פרק הקורא את המגילה (סי' לד, ס"ק ס)), (יח) (וְנֶהֱגוּ לְהֶקֵל בְּקָצָת מְקוֹמוֹת):

ו (יט) [ט]אַף עַל פִּי שֶׁנָּטְלוּ הַכֹּהֲנִים יְדֵיהֶם שַׁחֲרִית, (כ) * חוֹזְרִים [י]וְנוֹטְלִים יְדֵיהֶם (כא) עַד הַפָּרָק, שֶׁהוּא חִבּוּר הַיָּד וְהַזְּרוֹעַ. (כב) [כ]וְהַלְוִיִּי יוֹצֵק (מ) [ח] מַיִם עַל יְדֵיהֶם, וְקֹדֶם לָכֵן יִטֹּל הַלֵּוִי יָדָיו.

ז סוֹטָה דף מ' (ע"א). ח הַגָּהוֹת מֵימוֹנִיּוֹת בְּסוֹף הִלְכוֹת תְּפִלָּה (פ"ד אות ד). ט סוֹטָה (ל"ח) [ל"ט] (ע"א) לְפִי פֵּרוּשׁ רַשִּׁ"י (ד"ה שלא). י טוּר בְּשֵׁם הָרַמְבַּ"ם (תפלה פט"ו ה"ה). כ בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וריבינו סובר) בְּשֵׁם הַזֹּהַר פָּרָשַׁת נָשֹׂא (ח"ג דף קמ"ו).

בַּאֵר הֵיטֵב

סָעִיף קָטָן י"א מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ שָׁם, וּדְלֹא כְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד). כָּתַב הַפ"ח (ס"א) וְהַפְּסוּלִים מִדְּרַבָּנָן אֵינָם צְרִיכִים לָצֵאת לַחוּץ כְּשֶׁהַחַזָּן קוֹרֵא כֹּהֲנִים, דְּאֵין כַּוָּנָתוֹ עַל הַפְּסוּלִים. וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (שם) אֲפִלּוּ אָמְרוּ לוֹ עֲלֵה אֵינוֹ עוֹבֵר, עַיֵּן שָׁם, וְכֵן כָּתְבוּ פְּרִי חָדָשׁ (ס"ב) וְעוֹלַת תָּמִיד (סק"ו):

ה (ו) **בְּמִנְעָלִים.** וְיֵחָלֵץ הַמִּנְעָלִים קֹדֶם הַנְּטִילָה. וּמִנְעָלִים שֶׁאֶפְשָׁר לְחַלֵּץ בְּלֹא נְגִיעָה בַּיָּד, יָכוֹל לִטֹּל קֹדֶם חֲלִיצַת הַמִּנְעָלִים, עַיֵּן סִימָן י"ח [ד"ה] סָעִיף י"ח. וְיַצְנִיעוּ הַמִּנְעָלִים תַּחַת הַסַּפְסָלִים, שֶׁלֹּא יַעֲמְדוּ בְּגָלוּי בְּבֵית הַכְּנֶסֶת מִפְּנֵי הַכָּבוֹד. עוֹלַת תָּמִיד (סק"ט). וְעַיֵּן בִּשְׁעָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט סק"ד):

(ז) **עוֹר.** וְדַוְקָא כְּשֶׁאֵין מְגִיעִים אֶלָּא עַד הָאַרְכֻּבָּה וּקְשׁוּרִים בִּרְצוּעָה, אֲבָל אִם הֵם מְגִיעִים עַד אֲצִילֵיהֶם דְּהֵם מִכְנָסַיִם, שָׁרִי. וְנִרְאֶה לִי דְּשֶׁל בֶּגֶד וּמְחֻפֶּה עוֹר, שָׁרִי כְּכָל עִנְיָן. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ה). אִם מַתָּר לְהַכֹּהֲנִים לַעֲלוֹת לְדוּכָן בְּמִנְעָלִים שֶׁל לְבָדִין שְׁקוּרִין פִּילְ"ץ שו"ף, עַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת כְּנֶסֶת יְחֶזְקָאל (או"ח סִימָן י"א: **ו** (מ) **מַיִם.** וְאִם אֵין שָׁם לַוִּי, יוֹצֵק בְּכוֹר שֶׁהוּא פֶּטֶר רֶחֶם שֶׁהוּא קָדוֹשׁ וְכֻנָּס תַּחַת הַלֵּוִי. בֵּ"ח (ס"ג) וְכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ו) דְּדַוְקָא בְּכוֹר לְאֵם קָאָמַר, אֲבָל בְּכוֹר לְאָב לְבַד לֹא מָצִינוּ בּוֹ קְדֻשָּׁה הָאִידָנָא. וְאִם אֵין שָׁם גַּם כֵּן בְּכוֹרִים, טוֹב שֶׁיִּטְּלוּ עַל יְדֵי עַצְמָם מֵעַל יְדֵי יִשְׂרָאֵל. שְׁעָרֵי כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י סק"ג). וְהַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי דָּוִד אוֹפֶנְהֵים מֵאֲרִיךְ בְּסִפְרוֹ נִשְׁאַל דָּוִד כְּתַב יָד (או"ח) סִימָן [ד"] אִי שָׁרֵי לְכֹהֵן לְשַׁמֵּשׁ בְּכֹהֵן. וְאִם הַלֵּוִי חָכָם וְהַכֹּהֲנִים עַמֵּי הָאָרֶץ, אִם רוֹצֶה אֵין צָרִיךְ לִתֵּן מַיִם עַל יְדֵיהֶם רַק יִשְׁלוֹ בְּעַצְמָם. מַהֲרִ"י הַלֵּוִי (כלל ה) סִימָן ל"ט וְמ"א. וְהָרַ"ש הַלֵּוִי סִימָן ט' וְי' כָּתַב דְּמִדַּת חֲסִידוּת הוּא לְלֵוִי תַּלְמִיד חָכָם לְיַצֵּק מַיִם עַל יְדֵי כֹּהֲנִים אַף דְּהֵם עַמֵּי הָאָרֶץ, וְאִם הַלֵּוִי יִרְאֶה שֶׁהַשָּׁעָה צְרִיכָה לִנְהֹג סַלְסוּל הָרְשׁוּת בְּיָדוֹ, דְּוַדַּאי אָסוּר לְזַלְזֵל בִּכְבוֹד הַתּוֹרָה, עַיֵּן שָׁם. וְאִם יֵשׁ כֹּהֲנִים תַּלְמִידֵי חֲכָמִים וְעַמֵּי הָאָרֶץ בְּכֻלָּה אַחַת, אֵינוֹ רַשַּׁאי לְיַצֵּק עַל תַּלְמִיד חָכָם וְלֹא עַל עַם הָאָרֶץ, אֶלָּא יִצֹּק עַל יְדֵי כֻּלָּם. מַהֲרִ"י הַלֵּוִי (כלל ה) סִימָן מ"א. וְהַפְּרִי חָדָשׁ כָּתַב שֶׁחָיָב (מיהת) אִם מְצִיק מַיִם עַל עַמֵּי הָאָרֶץ אֲפִלּוּ שֶׁיִּהְיוּ מְקֻצָתָם תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, וְכָל שֶׁכֵּן אִם כֻּלָּם עַמֵּי הָאָרֶץ, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגב"י) שֶׁהֵבִיא דַּעוֹת דַּאֲפִלּוּ אִם כֻּלָּם עַמֵּי הָאָרֶץ מֻחְיָב תַּלְמִיד חָכָם לְיַצֵּק מַיִם עַל יְדֵיהֶם, עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת דַּרְכֵי נֹעַם (או"ח) סִימָן י"ב וּבְחַוַּת יָאִיר סִימָן ר"ה. אָסוּר לִתֵּן [בְּיוֹם טוֹב] בַּמַּיִם דָּבָר שֶׁמּוֹלִיד רֵיחַ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח). [וּבְסַפָּר אַלְיָה רַבָּה (סק"ח) מַתִּיר, כֵּיוָן דְּשֶׁמָּן עַצְמוֹ מֵעֲרֵב בַּמַּיִם לֹא הֲוֵי מוֹלִיד

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ה (ז) **עוֹר.** עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּקֶנֶס מֵאֵירוֹת חֵלֶק ב' סִימָן כ"ח שֶׁבְּמִנְעָלִים הָעֲשׂוּיִים מִבֶּגֶד לָבָד הַקָּשֶׁה אֵין זֶה יָחִיד, כֵּיוָן שֶׁעָשׂוּי כְּעֵין מִנְעָל שֶׁלָּנוּ שֶׁאֵינוֹ מֵרַגִּישׁ קְשֵׁי הָאָרֶץ כְּהוֹלֵךְ יָחִיד, עַיֵּן שָׁם. וּבְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ז) כָּתַב שֶׁכֵּן כָּתַב בְּשוּ"ת סִימָן תקי"א שֶׁכֵּן נָהַג אָמֵת, וְעַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תקי"א בְּט"ז (סק"ח) וּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יא), וְשָׁם כָּתַב הַבְּאֵר הֵיטֵב (סק"ז) מִתְּשׁוּבַת גִּנַּת וְרָדִים (או"ח כלל ג ס' טז) וּתְשׁוּבַת חֶכֶם צְבִי סִימָן צ"ב וּבְכִתְבֵי יוֹסֵף סִימָן תקי"א (סק"ח) בְּשֵׁם רַבּוֹ בְּסֵפֶר נַחֲפָּה בְּכַסְפָּךְ (או"ח סי' ד) דְּבְשַׁבָּת יֵשׁ לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לִתֵּת בְּשָׁמִים בְּמַיִם הָעוֹמְדִים לְרִחְיָצָה, אַף אִם נִתְּנִים מֵעֶרֶב שַׁבָּת

בַּאוּר הַלָּכָה

בְּמִנְחוֹת דַּף (מ') [מ"א] (ע"א)) [חָמַד מֹשֶׁה (סק"ב)]. וּבָאֲמֶת גְּמָרָא מְפֹרָשׁ הוּא בְּקִדּוּשִׁין ל"ג (ע"א), דַּאֲפִלּוּ הוּא פּוֹטֵר עֲצָמוֹ מִמִּצְוַת עֲשֵׂה קֹדֶם דִּלְמְטֵי זְמַן חִיּוּבָא, אֲפִלּוּ הָכִי נֶאֱמַר עַל זֶה 'יְרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ' (ויקרא יט לב), עַיֵּן שָׁם:

ו * **חוֹזְרִים וְנוֹטְלִים יְדֵיהֶם וְכוּ'. כָּתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק"ט) **אָסוּר לִשְׁהוֹת בְּדֵי הִלּוּךְ עֶשְׂרִים וְשִׁתַּיִם אַמָּה בֵּין נְטִילָה לִבְרָכָה [תוספות** (סוטה לט. ד"ה כל)**], וּלְכָךְ צָרִיךְ לִטֹּל סְמוּךְ לִרְצוֹתוֹ, וְהַחַזָּן לֹא יַאֲרִיךְ בִּרְצוֹתוֹ. וּבְאֵלִיָּה רַבָּה** (סק"ל יג) **כָּתַב דְּסִכְמִכִינַן בָּזֶה עַל הַפּוֹסְקִים דְּאֵין צָרִיךְ כְּלָל נְטִילַת יָדַיִם כְּשֶׁנָּטַל יָדָיו שַׁחֲרִית. וּמִכָּל מָקוֹם לְכַתְּחִלָּה טוֹב לְזָהֵר בָּזֶה כְּמוֹ דְּאָמְרִינַן [פְּרִי מִגְדִּים]. וְלָכֵן טוֹב לְזָהֵר לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לְשׁוֹחַ בֵּין נְטִילָה לְהַבְּרָכָה:**

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (מו) גְּמָרָא (סוטה ט.): (מז) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה): (מח) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה וכן אַבְרָהָם (שם) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"י): **ו** (כ) גְּמָרָא (סוטה לט.): (כא) עַד הַפָּרָק. הַפּוֹסְקִים: (כב) עולת תמיד (ס"ק יב) וְחַיֵּי אָדָם (ח"א כלל לב ס"ח) וּמָגֵן גִּבּוֹרִים (אלף המגן סק"ח) וְכֵן מוּכָח מִפְּרִי חָדָשׁ: (כג) וְהוּא שֶׁנִּשְׁתַּהֲרוּ נְטָל יָדָיו עַד הַפָּרָק, דְּאִי לָאו הָכִי לֹא מְהָנֵי [כֵּן מוּכָח מִדְּגִרְגִּל מָרְכָּבָה (ס"ק)]: (כד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) וְשֻׁלְחַן שְׁלֻמָה (ס"ב). וּמַה שֶּׁכָּתַבְנוּ רְבִיעִית הוּא בְּיִשּׁוּעוֹת יַעֲקֹב (סק"ז):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] בשו"ע הרב (ס"א) הביא שתי דעות בזה ועיקר כסברא ראשונה דאין צריך ליתן מים על ידיהם, ואם יש כהן ת"ח אחד יוצק על כולם מפני דרכי שלום, ואם רוצה למחול על כבודו מותר, ונכון לעשות כן.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah